Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
JEANA RICHARDA DE LA TOURA,
predstavljeni 12. maja 2021 [1]

Zadeva C-91/20

LW
proti
Bundesrepublik Deutschland

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija))

„Predhodno odločanje – Območje svobode, varnosti in pravice – Direktiva 2011/95/EU – Standardi v zvezi s priznanjem mednarodne zaščite in vsebino take zaščite – Člen 23(2) – Ohranjanje enotnosti družine upravičenca do mednarodne zaščite – Ugodnosti, priznane družinskim članom, ki ne izpolnjujejo pogojev, potrebnih za priznanje mednarodne zaščite – Člen 3 – Ugodnejši standardi – Nacionalna določba, s katero je upravičenost do mednarodne zaščite razširjena na mladoletnega otroka upravičenca do mednarodne zaščite – Otrok z državljanstvom druge države, v kateri lahko zaprosi za zaščito – Načelo subsidiarnosti mednarodne zaščite“

I. Uvod

1. V zadnjih letih je bilo vprašanje beguncev in njihovega sprejema včasih vir velikih napetosti med državami članicami. Množični in nenadni pritisk beguncev na vrata Evropske unije je močno zamajal nekatere vrednote, na katerih ta temelji, in povzročil zapiranje držav članic vase.

2. Vendar so se te že na zasedanju Evropskega sveta v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 dogovorile, da si bodo prizadevale za oblikovanje skupnega evropskega azilnega sistema, ki bo temeljil na popolni in vključujoči uporabi Konvencije o statusu beguncev, podpisane v Ženevi 28. julija 1951. [2] Med instrumenti, potrebnimi za izvajanje tega programa, sta Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejela Direktivo 2011/95/EU [3], katere eden glavnih ciljev je „zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo

[1] Jezik izvirnika: francoščina.

[2] Konvencija je začela veljati 22. aprila 1954 (*Recueil des traités des Nations unies*, zv. 189, str. 150, št. 2545 (1954)), v nadaljevanju: Ženevska konvencija. Dopolnjena je bila s Protokolom o statusu beguncev, ki je bil sklenjen 31. januarja 1967 v New Yorku in je začel veljati 4. oktobra 1967 (v nadaljevanju: Protokol iz leta 1967).

[3] Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9).

mednarodno zaščito“ [4], in sicer zlasti z namenom „pripomoči k omejevanju sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito med državami članicami v primerih, ko takšno gibanje povzročajo le razlike med pravnimi okviri“ [5].

3. Vprašanje, postavljeno Sodišču v tej zadevi, se nanaša na to, ali pravo Unije – natančneje Direktiva 2011/95 – za zagotovitev ohranjanja enotnosti begunčeve družine državi članici omogoča, da sprejme zakonodajo, na podlagi katere pristojni nacionalni organ mladoletnemu otroku tega begunca prizna enako mednarodno zaščito, ne da bi ta organ individualno preučil položaj, v katerem je navedeni mladoletnik, in ne glede na odgovor na vprašanje, ali potrebuje mednarodno zaščito v smislu te direktive.

4. To vprašanje se umešča v okvir spora med LW, otrokom s tunizijskim državljanstvom, in Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija, v nadaljevanju: urad) v zvezi z odločbo, s katero je urad deklici zavrnil priznanje statusa begunke, ki je bil priznan njenemu očetu, ki prihaja iz Sirije. Urad je menil, prvič, da ta otrok ne izpolnjuje materialnih pogojev za priznanje navedenega statusa, in drugič, da lahko zahteva nacionalno zaščito svoje izvorne države.

5. S to zadevo je Sodišče pozvano, naj opredeli, v kolikšnem obsegu lahko država članica z uporabo polja proste presoje, ki ji je priznano s členom 3 Direktive 2011/95, razširi krog upravičencev do mednarodne zaščite na družinske člane begunca ali upravičenca do subsidiarne zaščite in s tem zagotovi ohranjanje enotnosti družine teh upravičencev. Ta zadeva se torej navezuje na klasično problematiko tehtanja med različnima temeljnima ciljema – zagotavljanjem pravice do azila in spoštovanjem družinskega življenja upravičenca do mednarodne zaščite – na potrebo po njuni uresničitvi in na možnost, da se to stori brez kršitev na področjih, ki spadajo v vsako od ureditev, ki jih je v ta namen izoblikoval zakonodajalec Unije.

6. Pojasnilo, ki ga mora Sodišče dati v tej zadevi, je nujno potrebno za to, da se v vseh državah članicah skladno in enotno uporabijo, prvič, merila za pridobitev mednarodne zaščite, kot so opredeljena v pravu Unije in sistemu Ženevske konvencije, in drugič, pravice in ugodnosti, povezane s priznanjem take zaščite. Torej je treba podati jasno razlago člena 3 Direktive 2011/95, da se tako zagotovi, da države članice ne bodo razpolagale s prevelikim poljem proste presoje bodisi za priznanje mednarodne zaščite bodisi za njeno zavrnitev. [6]

7. V teh sklepnih predlogih bom Sodišču predlagal, naj odloči, da niti člen 3 niti člen 23(2) Direktive 2011/95 državi članici ne omogočata sprejetja zakonodaje, v skladu s katero si pristojni nacionalni organ prizadeva za zagotovitev ohranjanja enotnosti družine upravičenca do mednarodne zaščite tako, da se ta zaščita razširi na njegovega mladoletnega otroka, ne da bi ta organ posamično preučil prošnjo in ne da bi odgovorili na vprašanje, ali ta otrok zaradi svojega položaja potrebuje mednarodno zaščito oziroma je njegov položaj povezan z logiko mednarodne zaščite.

8. Menim namreč, da je zakonodajalec Unije skupni evropski azilni sistem opremil z naborom pravnih možnosti, ki omogočajo varovanje družinskega življenja begunca in upravičenca do subsidiarne zaščite ter zagotavljanje obrambe koristi otroka, ne da bi bilo treba pri tem ogroziti

4 Uvodna izjava 12 te direktive.

5 Uvodna izjava 13 navedene direktive.

6 Glej zlasti sodbo z dne 17. decembra 2020, Komisija/Madžarska (Sprejem prosilcev za mednarodno zaščito) (C-808/18, EU:C:2020:1029).

enotnost statusov, podeljenih na podlagi mednarodne zaščite, in zlasti harmonizacijo, ki jo zakonodajalec Unije uresničuje v zvezi s pogoji za priznanje mednarodne zaščite in vsebino te zaščite.

II. Pravni okvir

A. Mednarodno pravo

9. Člen 1(A)(2) Ženevske konvencije določa, da se izraz „begunec“ uporablja za vsako osebo:

„ki se […] zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem, osnovanem na rasi, veri, narodni pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali določenem političnem prepričanju, nahaja izven države, katere državljan je, in ne more, ali zaradi takšnega strahu noče uživati varstva te države, ali osebo, ki nima državljanstva, in se nahaja izven države, kjer je imela običajno prebivališče, pa se […] ne more ali noče zaradi omenjenega strahu vrniti v to državo.

V primeru osebe, ki ima več kot eno državljanstvo, se izraz ‚država, katere državljan je‘, nanaša na vsako od držav, katerih državljanstva ima. Ne velja pa neka oseba za nezaščiteno s strani države svojega državljanstva, če brez veljavnega razloga, ki temelji na utemeljenem strahu, ni pripravljena sprejeti zaščite [e]ne od držav, katerih državljanstvo ima.“

B. Pravo Unije

10. V skladu s členom 78(1) PDEU in členom 18 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) skupni evropski azilni sistem, v katerega spada Direktiva 2011/95, temelji na popolni in vključujoči uporabi Ženevske konvencije.

11. V uvodnih izjavah 4, 5, 9, 12, 14 in 36 Direktive 2011/95 je navedeno:

„(4) Ženevska konvencija in Protokol [iz leta 1967] predstavljata temelja mednarodne pravne ureditve za zaščito beguncev.

(5) Sklepi iz Tampereja predvidevajo, da bi moral skupni evropski azilni sistem kratkoročno vključevati približevanje pravil o priznavanju beguncev in o vsebini statusa begunca.

[…]

(9) V Stockholmskem programu se je Evropski svet ponovno zavezal k vzpostavitvi skupnega območja zaščite in solidarnosti, temelječega na skupnem azilnem postopku in enotnem statusu za osebe, ki jim je priznana mednarodna zaščita, v skladu s členom 78 [PDEU] […]

[…]

(12) Glavni cilj te direktive je po eni strani zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, po drugi strani pa zagotoviti, da je v vseh državah članicah navedenim osebam na voljo minimalna raven ugodnosti.

[…]

(14) Države članice bi morale imeti možnost uvesti ali ohraniti določbe, ugodnejše od standardov iz te direktive, za državljane tretjih držav ali osebe brez državljanstva, ki državo članico prosijo za mednarodno zaščito, kadar takšna prošnja temelji na tem, da je oseba bodisi begunec v smislu člena 1(A) Ženevske konvencije ali oseba, upravičena do subsidiarne zaščite.

[…]

(36) Družinski člani so zgolj zaradi povezanosti z beguncem običajno izpostavljeni dejanjem preganjanja na način, ki bi lahko predstavljal podlago za status begunca.“

12. V poglavju I Direktive 2011/95, naslovljenem „Splošne določbe“, člen 1 določa:

„Namen te direktive je določitev standardov glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite.“

13. Člen 2 Direktive 2011/95 opredeljuje te pojme:

„[…]

(d) ‚begunec‘ pomeni državljana tretje države, ki se zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rasne, verske, nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini nahaja izven države, katere državljan je, in ne more ali zaradi tega strahu noče izkoristiti zaščite te države, ali osebo brez državljanstva, ki se nahaja izven države prejšnjega običajnega prebivališča zaradi enakih razlogov, kot so navedeni zgoraj, in se ne more ali zaradi tega strahu noče vrniti vanjo, in za katera se ne uporablja člen 12;

[…]

(f) ‚oseba, upravičena do subsidiarne zaščite‘ pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki ne izpolnjuje pogojev za begunca, a je bilo v zvezi z njim/njo izkazano, da obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da bi se zadevna oseba, če bi se vrnila v izvorno državo, ali v primeru osebe brez državljanstva v državo prejšnjega običajnega prebivališča, soočila z utemeljenim tveganjem, da utrpi resno škodo, kot je opredeljena v členu 15, in za katero se člen 17(1) in (2) ne uporablja in ki ne more ali zaradi takega tveganja noče izkoristiti zaščite te države;

[…]

(j) ‚družinski člani‘ v primeru, da je družina že obstajala v izvorni državi, pomenijo v zvezi s prošnjo za mednarodno zaščito naslednje člane družine upravičenca do mednarodne zaščite, prisotne v isti državi članici:

– zakonskega partnerja upravičenca do mednarodne zaščite ali njegovega zunajzakonskega partnerja v stalnem razmerju […],

– mladoletne otroke parov iz prve alinee ali upravičenca do mednarodne zaščite, pod pogojem, da so neporočeni, in ne glede na to, ali so bili rojeni v zakonski zvezi ali zunaj nje ali posvojeni, kot je opredeljeno v nacionalnem pravu,

– očeta, mater ali drugo odraslo osebo, ki je za upravičenca do mednarodne zaščite odgovorna v skladu z zakonom ali s prakso zadevne države članice […];

[…]“.

14. Člen 3 te direktive določa:

„Države članice lahko uvedejo ali ohranijo ugodnejše standarde za opredelitev osebe kot begunca ali osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, in za opredelitev vsebine mednarodne zaščite, v kolikor so ti standardi združljivi s to direktivo.“

15. V poglavju VII navedene direktive, naslovljenem „Vsebina mednarodne zaščite“, člen 23(1) in (2) določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se lahko ohrani enotnost družine.

2. Države članice zagotovijo, da so družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite, ki sami ne izpolnjujejo pogojev za tako zaščito, upravičeni do ugodnosti iz členov 24 do 35, skladno z nacionalnimi postopki in v obsegu, združljivem z osebnim pravnim statusom družinskega člana.“

16. Členi od 24 do 35 Direktive 2011/95 določajo različne pravice in ugodnosti, ki so priznane prejemniku mednarodne zaščite in njegovim družinskim članom na podlagi člena 23(2) te direktive.

C. Nemško pravo

17. Člen 3(1) Asylgesetz (zakon o azilu, v nadaljevanju: AsylG) v različici, ki je bila objavljena 2. septembra 2008[7] in nazadnje spremenjena s členom 48 zakona z dne 20. novembra 2019[8], določa:

„(1) Tujec je begunec v smislu [Ženevske konvencije], če

1. se zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rasne, verske, nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini

2. nahaja izven države (država izvora),

   (a) katere državljan je in katere zaščite ne more ali zaradi tega strahu noče izkoristiti,

   […]“.

[7] BGBl. 2008 I, str. 1798.

[8] BGBl. 2019 I, str. 1626, v nadaljevanju: AsylG.

18. Člen 26(2) in (5) AsylG določa:

„(2) Otroku osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ki je v trenutku vložitve prošnje za azil mladoleten in neporočen, se na podlagi prošnje prizna pravica do azila, če priznanja tujca kot imetnika pravica do azila ni več mogoče izpodbijati in ga ni več mogoče odpraviti ali razglasiti za ničnega.

[…]

(5) Za družinske člane upravičencev do mednarodne zaščite v smislu odstavkov od 1 do 3 se ustrezno uporabljajo odstavki od 1 do 4. Izraz ‚imenik pravice do azila' se nadomesti z izrazom , status begunca' ali subsidiarna zaščita […]".

III. Spor o glavni stvari, vprašanja za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

19. Vlagateljica revizije v postopku v glavni stvari se je leta 2017 rodila v Nemčiji tunizijski materi in sirskemu očetu, ki je leta 2015 v tej državi članici pridobil status begunca, in ima tunizijsko državljanstvo.

A. Preučitev prošnje

20. Urad je z odločbo z dne 15. septembra 2017 prošnjo za mednarodno zaščito, vloženo v imenu vlagateljice revizije v postopku v glavni stvari po njenem rojstvu, zavrnil kot očitno neutemeljeno. Čeprav je Verwaltungsgericht Cottbus (upravno sodišče v Cottbusu, Nemčija) s sodbo z dne 17. januarja 2019 to odločbo razglasilo za nično, ker naj je ne bi bilo treba zavrniti kot očitno neutemeljeno, ampak kot neutemeljeno, je prošnjo vlagateljice revizije kljub vsemu zavrnilo. To sodišče je najprej razsodilo, da ta ne izpolnjuje pogojev za priznanje statusa begunke, saj ni strahu pred preganjanjem v Tuniziji. Nato je zavrnilo trditev v zvezi z obstojem utemeljenega strahu pred preganjanjem v Siriji, saj je menilo, da je imela vlagateljica revizije v skladu z načelom subsidiarnosti mednarodne zaščite zaščito tunizijske države. Nazadnje je še menilo, da ji statusa begunca ni mogoče priznati niti v skladu s členom 26(2) in (5), prvi stavek, AsylG, saj naj bi bilo v nasprotju s pravom Unije in načelom subsidiarnosti mednarodne zaščite, da bi to zaščito razširili na osebe, ki so zaradi osebnega statusa upravičene do zaščite države, katere državljanstvo imajo, in so zato izključene iz kategorije oseb, ki potrebujejo tako zaščito.

21. Vlagateljica revizije v postopku v glavni stvari je zoper to sodbo vložila revizijo pri Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija).

B. Postopek pred predložitvenim sodiščem

22. Vlagateljica revizije v postopku v glavni stvari v okviru vložene „revizije" trdi, da načelo subsidiarnosti mednarodne zaščite ne nasprotuje temu, da se mladoletniku prizna status begunca v skladu z določbami člena 26(2) in (5), prvi stavek, AsylG, čeprav imata njegova starša različno državljanstvo in je bil status begunca priznan le enemu od njiju. Poleg tega trdi, da člen 3 Direktive 2011/95 državi članici omogoča, da mednarodno zaščito, ki jo uživa neka oseba, razširi na druge člane družine te osebe, če v zvezi z njimi ne velja nobeden od razlogov za izključitev iz člena 12 te

direktive in je njihov položaj zaradi potrebe po ohranjanju enotnosti družine povezan s ciljem mednarodne zaščite. Po njenem mnenju bi bilo treba posebno pozornost nameniti varstvu mladoletnikov in koristi otroka.

23. Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) poudarja, da vlagateljica revizije v postopku v glavni stvari izpolnjuje pogoje iz člena 26(2) in (5), prvi in drugi stavek, AsylG za priznanje statusa begunke. Vendar se mu kljub vsemu porajajo dvomi o združljivosti te zakonodaje s pravom Unije in, natančneje, z Direktivo 2011/95. V skladu s to zakonodajo bi moral namreč pristojni nacionalni organ neporočenemu otroku begunca samodejno priznati „izpeljan“ status begunca, in sicer ne glede na to, ali obstaja utemeljen strah pred preganjanjem, in tudi če je ta otrok lahko upravičen do zaščite svoje izvorne države. Iz tega sledi, da bi bila lahko ta zakonodaja v nasprotju z načelom subsidiarnosti mednarodne zaščite, na katerem temeljijo različne določbe Direktive 2011/95 in sistem Ženevske konvencije. Tako naj vlagateljica revizije v postopku v glavni stvari ne bi mogla zahtevati priznanja statusa begunke iz naslova lastne pravice, saj bi bila do dejanske zaščite upravičena v Tuniziji.

24. Kljub temu pa Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) poudarja, da z nacionalno zakonodajo v delu, v katerem se na njeni podlagi prizna „izpeljani statusa begunca“, ni predvideno izpolnjevanje materialnih pogojev za priznanje statusa begunca, določenih v Direktivi 2011/95. V teh okoliščinah naj dejstvo, da je družinski član upravičen do nacionalne zaščite, ne bi bilo razlog za izključitev iz upravičenosti do mednarodne zaščite v smislu te direktive.

C. Vprašanja za predhodno odločanje

25. Glede na navedeno je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 3 Direktive [2011/95] razlagati tako, da nasprotuje predpisu države članice, v skladu s katerim je mladoletnemu neporočenemu otroku osebe, ki ji je bil priznan status begunca, treba priznati iz tega izpeljan status begunca (tako imenovana zaščita za begunčeve družinske člane), tudi če ima ta otrok – prek enega od staršev – tudi državljanstvo druge države, ki ni begunčeva izvorna država in katere zaščito lahko izkoristi?

2. Ali je treba člen 23(2) Direktive [2011/95] razlagati tako, da omejitev, v skladu s katero so družinski člani do ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive upravičeni samo v obsegu, združljivem z osebnim pravnim statusom družinskega člana, preprečuje, da bi se mladoletnemu otroku v okoliščinah, opisanih v prvem vprašanju, priznal status begunca, ki bi se izpeljal iz statusa osebe, ki je že pridobila status begunca?

3. Ali je za odgovor na prvo in drugo vprašanje pomembno, ali imajo otrok in njegovi starši možnost in se od njih lahko razumno pričakuje, da se naselijo v državi, katere državljana sta otrok in mati, katere zaščito lahko ta dva izkoristita in ki ni izvorna država begunca (očeta), ali pa zadostuje, da se enotnost družine na ozemlju Zvezne republike Nemčije lahko ohrani na podlagi določb, s katerimi se ureja pravica do prebivanja?“

26. Vlagateljica revizije, nemška, belgijska in poljska vlada ter Evropska komisija so na obravnavi 22. februarja 2021 pisno ali ustno podale stališča, odgovorile pa so tudi na vprašanja za ustni odgovor, ki jim jih je postavilo Sodišče.

IV. Analiza

27. Menim, da je pred analizo vprašanj za predhodno odločanje treba uvodoma ugotoviti, kaj je predmet teh vprašanj in kakšen naj bo vrstni red, po katerem jih je treba po mojem mnenju obravnavati.

28. Navedena vprašanja se postavljajo, ker bi želeli z nacionalno zakonodajo zagotoviti ohranjanje enotnosti družine, kot jo je zakonodajalec Unije opredelil v členu 23 Direktive 2011/95, s sredstvi, ki se razlikujejo od tistih, navedenih v odstavku 2 tega člena. Kot navaja predložitveno sodišče in kot je na obravnavi potrdila tudi nemška vlada, se je nemški zakonodajalec odločil, da mladoletnemu otroku upravičenca do mednarodne zaščite, ki sam ne izpolnjuje pogojev za upravičenost do take zaščite, prizna ugodnosti, na katere se nanašajo členi od 24 do 35 te direktive, in sicer ne s sprejetjem niza določb *ad hoc*, ampak tako, da otroku z izpeljavo prizna status begunca ali status subsidiarne zaščite.

29. Iz določb člena 26(2) in (5) AsylG izhaja, da tako pristojni nacionalni organ mladoletnega otroka begunca ali osebe s subsidiarno zaščito priznava kot upravičenca do mednarodne zaščite, ne da bi moral ta izpolniti še kakršen koli drug pogoj poleg dokončnosti statusa, ki ga je pridobil njegov starš. Iz predložitvene odločbe je razvidno, da naj bi bilo to priznanje samodejno in naj ne bi vključevalo nikakršnega preverjanja obstoja utemeljenega strahu pred preganjanjem ali resne škode za otroka. Ta zakonodaja naj bi se uporabljala tudi ne glede na to, ali ima otrok drugačno državljanstvo, kot ga ima njegov starš, in ali je upravičen do nacionalne zaščite, čeprav se zdi, da je nemška vlada to na obravnavi izpodbijala.

30. Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) želi s prvim vprašanjem za predhodno odločanje najprej izvedeti, ali taka zakonodaja pomeni ugodnejši standard, ki ga države članice lahko sprejmejo na podlagi člena 3 Direktive 2011/95.

31. Nato predložitveno sodišče z drugim vprašanjem za predhodno odločanje Sodišče sprašuje, ali določbe za ohranjanje enotnosti družine iz člena 23(2) te direktive nasprotujejo navedeni zakonodaji, saj je v skladu s temi določbami priznanje ugodnosti, ki jih mora država članica gostiteljica priznati družinskim članom upravičenca do mednarodne zaščite, omejeno na položaj, ko je navedeno priznanje združljivo z njihovim osebnim pravnim statusom.

32. Nazadnje, predložitveno sodišče s tretjim in zadnjim vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, ali je treba za namene preučitve prvega in drugega vprašanja upoštevati možnosti ponovne naselitve družine v državi, katere državljanstvo imata mati družine in otrok, ali zadostuje, da se enotnost družine zagotovi z uporabo pravil v zvezi s pravico do prebivanja.

33. Po eni strani menim, da je treba pri preučitvi problematike, na katero opozarja predložitveno sodišče, zamenjati vrstni red prvega in drugega vprašanja. Obseg, v katerem lahko države članice za uvedbo ali ohranitev ugodnejših standardov, kot so določeni s členom 23(2) te direktive, uporabijo polje proste presoje, ki jim je priznano s členom 3 Direktive 2011/95, je treba na prvi pogled presojati ob upoštevanju pravil, določenih v tem členu.

34. Po drugi strani se tretjega vprašanja pri preučitvi te problematike ne sme analizirati ločeno, ampak – kot to Sodišču predlaga predložitveno sodišče – v okviru prvega in drugega vprašanja.

A. Drugo vprašanje: razlaga člena 23(2) Direktive 2011/95

35. Predložitveno sodišče se z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali pogoj iz člena 23(2) Direktive 2011/95, v skladu s katerim so lahko družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite upravičeni do ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive le v obsegu, združljivem z njihovim „osebnim pravnim statusom“, nasprotuje temu, da se lahko na podlagi nacionalne zakonodaje prizna izpeljan status begunca mladoletnemu neporočenemu otroku osebe, ki ji je bil priznan ta status, če ima navedeni otrok državljanstvo druge države, kot je begunčeva izvorna država.

36. Zdi se, da to vprašanje temelji na predpostavki, da člen 23(2) navedene direktive načeloma dovoljuje tako razširitev mednarodne zaščite v korist družinskih članov begunca ali upravičenca do subsidiarne zaščite. Vendar menim, da je ta predpostavka ob upoštevanju jezikovne, sistematične in teleološke razlage te določbe napačna.

1. Jezikovna razlaga člena 23(2) Direktive 2011/95

37. Člen 23 Direktive 2011/95 je umeščen v poglavje VII te direktive. Namen tega poglavja, naslovljenega „Vsebina mednarodne zaščite“, je opredeliti pravice in ugodnosti, ki jih država članica mora priznati beguncem in upravičencem do subsidiarne zaščite [9] po posamični preučitvi njihovega položaja.

38. V tem okviru je namen člena 23 te direktive „ohranjanje enotnosti družine“ upravičenca do mednarodne zaščite. [10]

39. Uporaba izraza „ohranjanje enotnosti družine“ pomeni, da je upravičenec do mednarodne zaščite član družine, katere enotnost bi bila lahko ogrožena zaradi njegovega odhoda v izvorno državo in naselitve v državi članici gostiteljici. Direktiva 2011/95 – v nasprotju z Direktivo Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine [11] – torej ni namenjena zagotavljanju družinskega življenja upravičenca do mednarodne zaščite. [12]

40. Natančneje, že iz besedila člena 23(2) Direktive 2011/95 izhaja, da je namen te določbe zagotoviti ohranjanje enotnosti družine upravičenca do mednarodne zaščite v posebnem primeru, ko družinski člani sami ne izpolnjujejo „pogojev“, potrebnih za priznanje take zaščite. Torej je treba položaj, za katerega se uporablja ta določba, razlikovati od tistega iz uvodne izjave 36 te direktive, ki se nanaša na begunčeve družinske člane, ki so že samo zaradi družinske povezanosti z njim lahko osebno izpostavljeni dejanjem preganjanja v izvorni državi in so zato upravičeni do priznanja statusa begunca. [13] Enak status jim je torej priznan zaradi tveganja preganjanja, ki jim grozi osebno.

41. Člen 23(2) Direktive 2011/95 določa pogoje, pod katerimi je treba enotnost družine upravičenca do mednarodne zaščite ohranjati v državi članici gostiteljici, tako da opredeljuje naravo ugodnosti, ki se priznajo v ta namen, in krog tistih, ki so jim priznane.

[9] Glej v zvezi s tem sodbo z dne 24. junija 2015, T. (C-373/13, EU:C:2015:413, točka 68).

[10] Glej naslov in odstavek 1 tega člena.

[11] UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 224.

[12] Glej uvodno izjavo 6 Direktive 2003/86, v skladu s katero je njen namen, „[d]a se zavaruje družina in zagotovi ali ohrani družinsko življenje“.

[13] Uvodna izjava 36 Direktive 2011/95 se nanaša le na družinske člane begunca, ne pa na družinske člane upravičenca do subsidiarne zaščite.

a) Ugodnosti

42. V členu 23(2) Direktive 2011/95 je določeno načelo, po katerem so lahko družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite, ki sami ne izpolnjujejo pogojev za upravičenost do take zaščite, upravičeni do ekonomskih in socialnih ugodnosti, določenih s členi od 24 do 35 te direktive. Gre za „minimalno raven ugodnosti“.[14] Upravičenec do mednarodne zaščite ostaja odločilni dejavnik, brez katerega družinski član, ki mu take zaščite ni mogoče priznati, ne more biti upravičen do teh ugodnosti.

43. Država članica gostiteljica mora tako zagotavljati, da imajo družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite možnost, da se jim podeli dovoljenje za prebivanje na ozemlju te države, ki je veljavno vsaj tri leta in ga je mogoče podaljšati. Ta država mora zlasti zagotoviti, da imajo družinski člani potne listine, da lahko potujejo zunaj njenega ozemlja, da se lahko prosto gibajo na ozemlju te države, da so lahko upravičeni do bivališča ter da imajo poln dostop do izobraževalnega in zdravstvenega sistema. Družinski člani morajo imeti tudi dostop do zaposlitve in poklicnega usposabljanja ter biti upravičeni do socialne pomoči.[15] Te pravice in ugodnosti je treba priznati pod pogoji, enakovrednimi tistim, ki se uporabljajo za državljane zadevne države. Iz uvodnih izjav od 41 do 48 in členov od 24 do 35 Direktive 2011/95 je razvidno, da morajo te ugodnosti družinskim članom upravičenca do mednarodne zaščite omogočiti zadovoljitev njihovih posebnih potreb in vključitev v državo članico gostiteljico.

44. Ugodnosti, ki se tako priznajo družinskim članom, so v bistvu enake kot tiste, priznane upravičencu do mednarodne zaščite.

45. Kot je Sodišče navedlo v sodbi z dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova[16], zakonodajalec Unije ni določil razširitve statusa begunca ali statusa subsidiarne zaščite na družinske člane upravičenca do mednarodne zaščite, kot je predlagala Komisija v predlogu direktive Sveta o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite[17]. Ta je želela zagotoviti tovrstno razširitev na vzdrževane družinske člane, *ki spremljajo* prosilca za mednarodno zaščito,[18] razen oseb, izključenih iz upravičenosti do take zaščite. Ta pobuda ni bila sprejeta, saj je Parlament menil, da je treba upoštevati primere, ko imajo lahko družinski člani „sami zase drugačen pravni status, kot ga ima [prosilec] in ki lahko ni združljiv z mednarodno zaščito“.[19] Komisija te pobude ni ponovno podala v okviru pripravljalnih dokumentov za Direktivo 2011/95, čeprav je njen namen določiti „višje standarde“ od minimalnih standardov, ki so bili pred tem določeni z Direktivo 2004/83/ES[20].

46. Ob upoštevanju navedenega iz besedila člena 23(2) Direktive 2011/95 ni razvidno, da ta določba državi članici gostiteljici omogoča, da izpeljan status begunca ali status subsidiarne zaščite prizna družinskim članom upravičenca do mednarodne zaščite zaradi ohranjanja enotnosti družine.

[14] Glej uvodno izjavo 12 navedene direktive.

[15] Vendar člen 29(2) Direktive 2011/95 v zvezi z upravičenci do subsidiarne zaščite določa omejitev na osnovne ugodnosti.

[16] C-652/16, EU:C:2018:801, točka 68.

[17] COM(2001) 510 final.

[18] Glej v zvezi s tem nekdanji člen 6(1) tega predloga.

[19] Glej predlog spremembe 22 poročila z dne 8. oktobra 2002 o navedenem predlogu direktive (A5-0333/2002 Final).

[20] Direktiva Sveta z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 7, str. 96). Glej uvodno izjavo 10 Direktive 2011/95.

b) Upravičenci do ugodnosti

47. V skladu s členom 23(2) Direktive 2011/95 morajo biti za upravičenost do ugodnosti, določenih s členi od 24 do 35 te direktive, izpolnjeni trije pogoji. Najprej, družinski član upravičenca do mednarodne zaščite mora biti zajet v pojmu, opredeljenem v členu 2(j) te direktive. Dalje, sam ne sme izpolnjevati materialnih pogojev za priznanje mednarodne zaščite. Nazadnje, njegov osebni pravni status mora biti združljiv s priznanjem teh ugodnosti.

48. Čeprav so ti pogoji kumulativni, se lahko kljub vsemu izkažejo za nezadostne, če za družinskega člana velja ena od klavzul o izključitvi iz priznanja mednarodne zaščite, navedenih v poglavju III in V navedene direktive [21], ali če pomeni nevarnost za nacionalno varnost ali za javni red [22].

1) Status „družinskega člana“

49. Iz opredelitve iz člena 2(j) Direktive 2011/95 je razvidno, da je družinski član v smislu te določbe v zvezi s prošnjo za mednarodno zaščito član družine, ki je „že obstajala v izvorni državi [upravičenca do mednarodne zaščite]“, in je prisoten v isti državi članici kot ta upravičenec.

50. Zakonodajalec Unije je torej postavil dve merili za opredelitev „družinskega člana“ in posledično za možnost uporabe standardov v zvezi z ohranjanjem enotnosti družine.

51. Prvo merilo se navezuje na kraj in trenutek izoblikovanja družinske vezi.

52. Čeprav ni sporno, da se družina ne opredeljuje niti glede na kraj niti glede na trenutek, ko se je izoblikovala, je zakonodajalec Unije upravičenost do ohranjanja njene enotnosti kljub vsemu omejil na družinske vezi, ki jih je upravičenec do mednarodne zaščite vzpostavil v svoji izvorni državi, preden mu je bila priznana ta zaščita, pa naj bodo te vezi po naravi biološke (kot je rojstvo otroka) ali pravne (kot je posvojitev ali sklenitev zakonske zveze). Kot navaja Evropski azilni podporni urad (*European Asylum Support Office*, EASO) v Praktičnem vodniku o pogojih za mednarodno zaščito, morajo potrebe družine obstajati že v izvorni državi. [23]

53. Obstoj navezne okoliščine družinskega člana z izvorno državo upravičenca do mednarodne zaščite je odločilni dejavnik, kar je razvidno tudi iz besedila člena 23(5) Direktive 2011/95. Čeprav ta določba državam članicam omogoča razširitev področja uporabe člena 23(2) te direktive na druge „bližnje sorodnike“ upravičenca do mednarodne zaščite, morajo biti to sorodniki, „ki so živeli skupaj kot člani družine v času odhoda iz izvorne države“. Torej je treba dokazati obstoj skupnega življenja v tej državi pred odhodom.

54. To pomeni, da se ohranjanje enotnosti družine iz člena 23(2) Direktive 2011/95 nanaša na družinske člane, ki so z upravičencem do mednarodne zaščite živeli v njegovi izvorni državi. Namen te določbe torej ni varovanje družine, ki jo je upravičenec do mednarodne zaščite ustvaril

[21] Člen 23(3) Direktive 2011/95 določa, da se „[o]dstavka 1 in 2 [tega člena] […] ne uporabljata, kadar družinski član ni ali ne bi bil upravičen do mednarodne zaščite skladno s poglavjema III in V [te direktive]“.

[22] Člen 23(4) Direktive 2011/95 določa, da „[n]e glede na odstavka 1 in 2 [tega člena] lahko države članice zavrnejo, zmanjšajo ali ukinejo ugodnosti, navedene v teh odstavkih, iz razloga državne varnosti ali javnega reda“.

[23] EASO, *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) – A judicial analysis* (Pogoji za mednarodno zaščito (Direktiva 2011/95/EU) – pravna analiza), 2018 (str. 106).

na ozemlju države članice gostiteljice. Po tem se ureditev iz Direktive 2011/95 razlikuje od tiste, vzpostavljene z Direktivo 2003/86, ki se uporablja ne glede na to, ali so se družinske vezi vzpostavile pred ali po tem, ko je sponzor [24] vstopil na ozemlje države članice gostiteljice. [25]

55. Drugo merilo, ki ga je postavil zakonodajalec Unije, se navezuje na prisotnost družinskih članov na ozemlju države članice gostiteljice „v zvezi s prošnjo za mednarodno zaščito“. Tak pogoj pomeni, da so zadnjenavedeni spremljali upravičenca do mednarodne zaščite iz izvorne države v državo članico gostiteljico, kamor je odšel zaradi vložitve prošnje, kar kaže na njihovo željo, da ostanejo skupaj. To je navedeno v uvodni izjavi 16 Direktive 2011/95, v kateri je pojasnjeno, da mora zakonodajalec Unije zagotoviti polno spoštovanje pravic „prosilcev za azil in družinskih članov, ki jih *spremljajo*“. [26]

56. Po tem drugem merilu se Direktiva 2011/95 znova razlikuje od Direktive 2003/86, v skladu s katero se prošnja za združitev družine vloži, ko so družinski člani načeloma zunaj ozemlja države članice, v kateri biva sponzor. [27]

57. Iz teh elementov izhaja, da v skladu z jezikovno razlago namen člena 23(2) Direktive 2011/95 ni, da bi se uporabljal za položaj članov družine, če je bila ta izoblikovana zunaj izvorne države in po priznanju mednarodne zaščite enemu od njenih družinskih članov.

2) Družinski član ne izpolnjuje materialnih pogojev za priznanje mednarodne zaščite

58. Drugi pogoj iz člena 23(2) Direktive 2011/95 se nanaša na upravičenost družinskih članov do mednarodne zaščite v smislu člena 2(a) te direktive, torej do statusa begunca ali statusa subsidiarne zaščite. Člen 23(2) navedene direktive se ne nanaša na družinske člane, ki sami izpolnjujejo materialne pogoje za priznanje mednarodne zaščite zaradi tveganj, ki jim v izvorni državi grozijo osebno.

3) Družinski član ima osebni pravni status, ki ne nasprotuje priznanju ugodnosti, določenih z Direktivo 2011/95

59. Tretji pogoj, ki ga je določil zakonodajalec Unije v členu 23(2) Direktive 2011/95, se nanaša na „osebni pravni status družinskega člana“. Pojasnjeno je, da mora biti ta status združljiv s priznanjem ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive.

60. Pojem „osebni pravni status“ v Direktivi 2011/95 ni opredeljen. Vendar je pomen tega pojma splošno sprejet. Ker gre za fizično osebo, se nanaša na vse zakonske določbe, ki urejajo pravni položaj te osebe, in različne statuse, ki se ji priznavajo zlasti zaradi starosti (na primer status mladoletnika ali polnoletnika), kraja rojstva (državljanstvo, pridobljeno na podlagi načela teritorialnosti), starševskih vezi (biološko starševstvo ali posvojitev), državljanstva oziroma državljanstev ali pa zaradi njene partnerske skupnosti (zakonska zveza, zunajzakonsko partnerstvo itd.), položaja odvisnosti (ureditev skrbništva, varuštva itd.), njenega predhodnega položaja ali prebivanja na ozemlju države članice itd. Pravni status, ki ga ima fizična oseba, torej lahko ureja vse vidike njenega življenja.

[24] „Sponzor“ je v členu 2(c) Direktive 2003/86 opredeljen kot državljan tretje države, ki zakonito biva v državi članici in prosi za združitev s svojimi družinskimi člani ali čigar družinski člani prosijo za združitev z njim/njo.

[25] Glej člen 2(d) Direktive 2003/86.

[26] Moj poudarek.

[27] Glej člen 5(3) Direktive 2003/86.

61. V okviru člena 23(2) Direktive 2011/95 bo obseg, v katerem je lahko družinski član upravičenca do mednarodne zaščite upravičen do ugodnosti, določenih s to direktivo, odvisen od njegovega osebnega pravnega statusa. Tako od države članice gostiteljice ni mogoče zahtevati, da na primer izda dovoljenje za prebivanje ali potne listine družinskemu članu, za katerega se izkaže, da je državljan Unije ali celo državljan države članice gostiteljice.

62. Zdaj je treba preučiti okvir in nato še sistematiko, v katera je umeščen člen 23(2) navedene direktive.

2. Okvir, v katerega je umeščen člen 23(2) Direktive 2011/95

63. Iz preučitve okvira, v katerega je umeščen člen 23(2) Direktive 2011/95, je razvidno, da sistem Ženevske konvencije ne zahteva razširitve upravičenosti do mednarodne zaščite na begunčeve družinske člane, ki so v položaju, kakršen je obravnavani.

64. Uvodoma je treba poudariti, da je treba določbe Direktive 2011/95 razlagati ne le ob upoštevanju splošne sistematike in namena te direktive, ampak tudi ob upoštevanju Ženevske konvencije.[28] Čeprav navedena direktiva po navedbah Sodišča določa normativni sistem, v katerem so pojmi in merila, ki so skupni državam članicam in torej lastni Uniji, pa ta direktiva temelji na popolni in vključujoči uporabi te konvencije ter je njen cilj med drugim zagotoviti polno spoštovanje člena 1 te konvencije.[29] V zvezi s tem so posvetovanja z Visokim komisariatom Združenih narodov za begunce (*United Nations High Commissioner*, v nadaljevanju: UNHCR) glede na vlogo, ki jo ima UNHCR v skladu z Ženevsko konvencijo, posebej upoštevna.[30]

65. Zato je treba preučiti vsebino Ženevske konvencije. V tej so v členih od 3 do 34 določene pravice in temeljne svoboščine, povezane s priznanjem statusa begunca. Namen teh političnih, ekonomskih in socialnih pravic je večinoma zagotoviti integracijo begunca v državo gostiteljico, tako da se mu omogoči udeležba v življenju te države, ne da bi bil zaradi rase, veroizpovedi ali izvorne države deležen diskriminacije ali manj ugodnega obravnavanja kot državljani te države.

66. Vendar niti v Ženevski konvenciji niti v Protokolu iz leta 1967 ni nobene posebne določbe glede enotnosti begunčeve družine.[31] Za to je treba napotiti na diplomatski akt, priložen tej konvenciji, in sicer sklepni dokument konference pooblaščencev Združenih narodov o statusu beguncev in oseb brez državljanstva z dne 25. julija 1951. Kot je razvidno iz pravne literature, je to dokument, v katerem so pisci navedene konvencije izoblikovali „povezavo“ med ureditvijo mednarodne zaščite, ki temelji na strahu pred preganjanjem begunca, in njegovo družino.[32] Ker je „enotnost družine […] bistvena pravica begunca in je ta enotnost nenehno ogrožena“, se v tem

[28] Glej sodbi z dne 19. novembra 2020, Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (vojaški rok in azil) (C-238/19, EU:C:2020:945, točki 19 in 20), in z dne 13. januarja 2021, Bundesrepublik Deutschland (Status begunca osebe brez državljanstva palestinskega rodu) (C-507/19, EU:C:2021:3, točki 38 in 39 ter navedena sodna praksa).

[29] Glej člen 78(1) PDEU in člen 18 Listine. Glej tudi uvodne izjave 4, 23 in 24 Direktive 2011/95 ter sodbo z dne 14. maja 2019, M in drugi (Preklic statusa begunca) (C-391/16, C-77/17 in C-78/17, EU:C:2019:403, točke od 80 do 83 in navedena sodna praksa).

[30] Glej uvodno izjavo 22 Direktive 2011/95 in sodbo z dne 23. maja 2019, Bilali (C-720/17, EU:C:2019:448, točka 57 in navedena sodna praksa).

[31] Glej v zvezi s tem Feller, E., Türk, V., in Nicholson, R., La protection des réfugiés en droit international, Larcier, Bruselj, zlasti deveti del, naslovljen „L'unité de la famille (Acte final, Conférence des Nations unies de 1951)“, str. 678.

[32] Glej Feller, E., Türk, V., in Nicholson, R., *op. cit.*, str. 624.

aktu „[državam podpisnicam] priporoča, naj sprejmejo ukrepe, potrebne za zaščito begunčeve družine, natančneje za […] zagotovitev ohranjanja enotnosti begunčeve družine, zlasti če je oseba, ki je vodja družine, izpolnila pogoje, potrebne za sprejetje v državo“. [33]

67. V tem okviru je zakonodajalec Unije sprejel Direktivo 2004/83 in nato še tisto, ki jo je nadomestila, torej Direktivo 2011/95. [34]

68. V skladu s členom 78(2) PDEU, na katerem Direktiva 2011/95 temelji, je njen namen za državljane tretjih držav izoblikovati „enoten status azila“, ki temelji na Ženevski konvenciji, in „enoten status subsidiarne zaščite“ [35]. V poglavjih I, III, IV, V in VI te direktive so opredeljena skupna merila za določitev oseb, ki „resnično potrebujejo mednarodno zaščito“ [36] in ki jim je treba priznati enega od teh dveh statusov, nato pa je v njenem poglavju VII opredeljena še vsebina z njima priznane zaščite. Vendar zakonodajalec Unije ni določil, da se upravičenost do mednarodne zaščite po zgledu Ženevske konvencije razširi na družinske člane begunca ali upravičenca do subsidiarne zaščite zaradi ohranjanja enotnost družine.

69. Kljub temu so bila nekatera priporočila UNHCR temu naklonjena. UNHCR je v komentarjih k Direktivi 2004/83 [37] v zvezi s členom 23(1) in (2) te direktive poudaril, da bi bilo treba članom iste družine priznati enak status kot glavnemu prosilcu (izpeljan status), če je to združljivo z njihovim osebnim statusom. Stalni odbor UNHCR je v vprašanjih glede zaščite družine z dne 4. junija 1999 [38] prav tako že navedel, da „iz načela enotnosti družine izhaja, da je treba, če oseba, ki je vodja družine, izpolnjuje merila, določena za priznanje statusa begunca, članom njegove družine *običajno* prav tako priznati ta status“ [39], če je ta združljiv z njihovim osebnim pravnim statusom.

70. Kot je bilo že navedeno, je enak predlog podala tudi Komisija med pripravami za sprejetje Direktive 2004/83, ki pa ni bil sprejet.

3. Sistematika, v katero je umeščen člen 23(2) Direktive 2011/95

71. Iz sistematike Direktive 2011/95 je razvidno, da je treba pri uporabi pravil v zvezi z ohranjanjem enotnosti družine upravičenca do mednarodne zaščite s priznanjem nekaterih ugodnosti opraviti posamično presojo položaja vsakega od družinskih članov. [40] Na podlagi take presoje mora biti priznanje pravic in ugodnosti možno prilagoditi njihovemu položaju in pravnemu statusu.

[33] Priporočilo B, 1. Glej tudi Priročnik o postopkih in merilih za določanje upravičenosti do statusa begunca z vidika Konvencije o statusu beguncev iz leta 1951 in Protokola o statusu beguncev iz leta 1967, UNHCR, Ženeva, 1992, točka 183.

[34] Prav tako v tem okviru je zakonodajalec Unije sprejel Direktivo 2003/86, katere namen je – kot je to razvidno iz njenih uvodnih izjav 2, 6 in 8 – zagotoviti zaščito družine begunca in ohranjanje ali zagotavljanje njegovega družinskega življenja z določitvijo predpisov za uresničevanje pravice do združitve družine.

[35] Glej uvodne izjave 5, 6 in 9 Direktive 2011/95 ter sodbo z dne 8. maja 2014, N. (C-604/12, EU:C:2014:302, točka 31 in navedena sodna praksa).

[36] Glej uvodno izjavo 12 Direktive 2011/95.

[37] Dostopno na spletnem mestu: https://www.unhcr.org/fr/protection/operations/4b151d86e/commentaires-annotes-hcr-directive-200483ce-conseil-29-avril-2004-concernant.html.

[38] Dostopno na spletnem mestu: https://www.unhcr.org/fr/excom/standcom/4b30a618e/questions-relatives-protection-famille.html.

[39] Vprašanja v zvezi z zaščito družine (točka 9). Moj poudarek.

[40] Po zgledu preučitve v zvezi z ugotovitvijo potrebe po mednarodni zaščiti, pri kateri se v skladu s členom 4 Direktive 2011/95 zahteva upoštevanje vseh dejstev in okoliščin, pa tudi „individualnega položaja prosilca“ (člen 4(3)(c)) in obstoja nacionalne zaščite (člen 4(3)(e)).

72. Najprej, navedena zahteva po posamični preučitvi je določena za upravičence do mednarodne zaščite in izhaja iz uvodnih izjav 41, 45 in 47 Direktive 2011/95 ter iz „splošnih pravil“ glede vsebine te zaščite, določenih v členu 20 te direktive.

73. V členu 20(3) in (4) Direktive 2011/95 je pojasnjeno, da morajo države članice pri odločanju o pravici do ugodnosti, določenih s to direktivo za upravičence do mednarodne zaščite, opraviti posamično presojo položaja, v katerem so ranljive osebe, kakršne so mladoletniki, mladoletniki brez spremstva, starejši ljudje ali osebe, ki so bile izpostavljene mučenju, da se tako upoštevajo njihove posebne potrebe.[41] V uvodni izjavi 41 Direktive 2011/95 je navedeno, da lahko države članice tako sprejmejo ugodnejše standarde, „[d]a bi izboljšali dejansko uveljavljanje pravic in ugodnosti, ki jih določa ta direktiva“, pri čemer se upoštevajo predvsem posebne potrebe upravičencev do mednarodne zaščite in posebni izzivi pri vključitvi, s katerimi se soočajo.

74. V zvezi s tem je v členu 20(5) Direktive 2011/95 zlasti pojasnjeno, da se v prvi vrsti upoštevajo koristi otroka. Kot pa je Sodišče poudarilo v sodbi z dne 14. januarja 2021, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Vrnitev mladoletnika brez spremstva)[42], je le na podlagi celovite in temeljite presoje položaja mladoletnika – v obravnavani zadevi brez spremstva – mogoče opredeliti „koristi otroka“[43].

75. Dalje, potreba po posamični preučitvi položaja izhaja iz posebnih pravil v zvezi z ohranjanjem enotnosti družine, določenih s členom 23 Direktive 2011/95[44], in zlasti iz presoje statusa „družinskega člana“ v smislu člena 2(j) te direktive, pogoja glede pravnega statusa družinskega člana ali pa potrebnega upoštevanja koristi otroka ali posamičnih položajev odvisnosti[45].

76. Nazadnje, klavzula o izključitvi iz člena 23(3) Direktive 2011/95 vključuje še to, da države članice preverijo, ali je družinski član bil oziroma ali bi bil izključen iz upravičenosti do mednarodne zaščite iz enega od razlogov iz členov 12 in 17 te direktive, na primer zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storil,[46] zaradi česar se mu odvzamejo ugodnosti, do katerih bi bil lahko upravičen zaradi svojih družinskih vezi. Sodišče je v sodbi z dne 13. septembra 2018, Ahmed[47], tako razsodilo, da uporaba te klavzule o izključitvi ne more biti samodejna, temveč da je treba opraviti popolno preučitev vseh okoliščin posameznega primera[48]. Glede klavzule

41 Glej tudi uvodno izjavo 38 Direktive 2011/95, v skladu s katero bi „[p]ri odločanju o upravičenosti do ugodnosti iz te direktive […] morale države članice ustrezno upoštevati koristi otroka kot tudi posebne okoliščine, zaradi katerih so bližnji sorodniki, ki so že prisotni v državi članici in ki niso družinski člani upravičencev do mednarodne zaščite, odvisni od tega upravičenca“.

42 C-441/19, EU:C:2021:9.

43 Glej sodbo z dne 14. januarja 2021, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Vrnitev mladoletnika brez spremstva) (C-441/19, EU:C:2021:9, točka 46).

44 Glej tudi *Priročnik UNHCR o ponovni naselitvi* iz leta 2011 (dostopen na spletnem mestu: https://www.unhcr.org/fr/5162da949.pdf), zlasti točko 3.1.5, naslovljeno „Izpeljan status v povezavi z združitvijo družine“, kjer je pojasnjeno, da „mora prošnje za izpeljan status begunca preučiti osebje, zadolženo za zaščito ali upravičenost, kar vključuje natančno preverjanje vseh dokumentov, ki so na voljo, in različnih informacij, povezanih z identiteto vlagatelja prošnje za ta status in njegovim razmerjem do begunca“, str. 86.

45 Glej uvodno izjavo 19 navedene direktive, v skladu s katero je mogoče pojem „družinski člani“ razširiti, „pri čemer je treba upoštevati različne posebne okoliščine nepreskrbljenosti in nameniti posebno pozornost koristim otroka“. Glej tudi EASO, *Judicial Analysis, Evidence and Credibility Assessment in the Context of the Common European Asylum System*, 2018, str. 62 („Individual assessment“), str. 126 („The best interests of the child“) in str. 136 („Family relationships and evidence assessment“).

46 Glej sodbo z dne 2. maja 2018, K. in H. F. (Pravica do prebivanja in zatrjevanje vojnih zločinov) (C-331/16 in C-366/16, EU:C:2018:296, točka 52 in navedena sodna praksa).

47 C-369/17, EU:C:2018:713.

48 Glej sodbo z dne 13. septembra 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713, točki 48 in 49). Glej tudi sodbo z dne 13. januarja 2021, Bundesrepublik Deutschland (Status begunca osebe brez državljanstva palestinskega rodu) (C-507/19, EU:C:2021:3, točka 51).

o izključitvi iz člena 23(4) navedene direktive se v skladu s sodno prakso Sodišča zahteva, da države članice v vsakem primeru posebej presodijo, ali lahko osebno obnašanje družinskega člana pomeni grožnjo za nacionalno varnost in javni red. [49]

77. Ob upoštevanju navedenega je mogoče zgolj na podlagi posamične preučitve družinskega položaja, v katerem je upravičenec do mednarodne zaščite, določiti, v kolikšnem obsegu mu mora biti omogočeno, da uživa pravico do ohranjanja enotnosti družine, in, odvisno od primera, v kolikšnem obsegu morajo imeti njegovi družinski člani dostop do ugodnosti iz Direktive 2011/95 – kot je dostop do izobraževanja ali zaposlitve – oziroma v kolikšni meri tvegajo, da jim bo ta odvzet zaradi njihovega osebnega pravnega položaja ali njihovega predhodnega položaja. Čeprav je zakonodajalec Unije državam članicam dovolil razširitev upravičenosti do mednarodne zaščite na mladoletnega otroka upravičenca do take zaščite, take ugodnosti ni mogoče priznati po postopku, na podlagi katerega o položaju tega otroka ni mogoče posamično presoditi.

4. Teleološka razlaga Direktive 2011/95

78. Direktiva 2011/95 temelji na členu 78(2)(a) in (b) PDEU, ki določa sprejetje ukrepov za skupni evropski azilni sistem, ki zajema enoten status za upravičence do mednarodne zaščite, veljaven v celotni Uniji.

79. Na prvem mestu je v tej direktivi jasno izražena volja zakonodajalca Unije, da zagotovi, da vse države članice ugotovijo, katere osebe „resnično potrebujejo mednarodno zaščito“, in da to mednarodno zaščito priznajo na podlagi skupnih meril s posamično preučitvijo položaja vsakega prosilca. [50] Obstajata dva statusa, in sicer status begunca in status subsidiarne zaščite. Čeprav se je zakonodajalec Unije odločil zaščito beguncev, določeno z Ženevsko konvencijo, dopolniti z vzpostavitvijo subsidiarne oblike zaščite, je treba ugotoviti, da ni predvidel, da se k tema ureditvama doda še dodatna zaščita, ki bi bila izpeljana in priznana družinskim članom upravičenca do mednarodne zaščite.

80. Iz členov 13 in 18 Direktive 2011/95 v povezavi s členom 2(d) in (f) te direktive je razvidno, da je priznanje statusa begunca ali statusa subsidiarne zaščite pogojeno z dvema bistvenima elementoma. Prvi je obstoj nevarnosti preganjanja (begunec) ali resne škode (subsidiarna zaščita), katerih žrtev bi zadevna oseba bila zaradi rasne, verske ali nacionalne pripadnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini, če bi se vrnila v izvorno državo. Drugi je neposredna ali posredna odgovornost te države za obstoj te nevarnosti. Pravica do statusa begunca ali statusa subsidiarne zaščite torej obstaja v primerih, v katerih javni organi izvorne države niso zagotovili zaščite pred nevarnostjo preganjanja ali resne škode, bodisi ker sami izvajajo preganjanje bodisi ker spodbujajo ali dopuščajo preganjanje, ki ga izvajajo milice in druge zasebne skupine. Po navedbah EASO je ocena razpoložljivosti zaščite v izvorni državi obvezen korak pri analizi potrebe po mednarodni zaščiti, saj je zadnjenavedena drugotnega pomena in se upošteva le tam, kjer izvorna država ne zagotavlja zaščite. [51]

81. Ta elementa sta odločilna za priznanje mednarodne zaščite, ker utemeljujeta strah posameznika in pojasnjujeta, zakaj ta posameznik ne more ali noče izkoristiti zaščite v izvorni državi. V tem okviru pomenita vodilni načeli ureditve mednarodne zaščite.

[49] Glej sodbo z dne 2. maja 2018, K. in H. F. (Pravica do prebivanja in zatrjevanje vojnih zločinov) (C-331/16 in C-366/16, EU:C:2018:296, točki 53 in 54).

[50] Glej uvodno izjavo 12 navedene direktive. Glej tudi sodbi z dne 13. septembra 2018, Ahmed (C-369/17, EU:C:2018:713, točka 37), in z dne 14. maja 2019, M in drugi (Preklic statusa begunca) (C-391/16, C-77/17 in C-78/17, EU:C:2019:403, točka 79).

[51] Glej Praktični vodnik EASO: *Pogoji za mednarodno zaščito*, april 2018, zlasti str. 11, 12 in 36.

82. Ob upoštevanju predmeta te zadeve je treba posebno pozornost nameniti obsegu drugega od navedenih elementov. Ta je odraz načela subsidiarnosti mednarodne zaščite, na katero sta v svojih stališčih večkrat napotila predložitveno sodišče in belgijska vlada. V skladu s tem načelom je mednarodna zaščita nadomestna zaščita, ki se prosilcu prizna, če in kolikor ga izvorna država ni zmožna zaščititi pred nevarnostjo preganjanja ali resne škode, katere žrtev je.[52] Z Direktivo 2011/95 je po zgledu člena 1 Ženevske konvencije to načelo vključeno tako v priznanje statusa begunca kot v njegovo prenehanje[53] ali izključitev iz njega[54]. Sodišče je v sodbi z dne 20. januarja 2021, Secretary of State for the Home Department[55], tako opozorilo, da so okoliščine, ki dokazujejo nesposobnost ali, nasprotno, sposobnost izvorne države za zagotovitev zaščite pred dejanji preganjanja, odločilne pri presoji, ki vodi do priznanja oziroma v nasprotnem primeru do prenehanja statusa begunca[56].

83. V teh okoliščinah bi bilo treba izključiti kakršno koli priznanje mednarodne zaščite, če je družinski član upravičen do pravic, ki se navezujejo na njegovo lastno državljanstvo, še zlasti do zaščite svoje izvorne države.

84. Na drugem mestu je z Direktivo 2011/95 jasno izražena tudi volja zakonodajalca Unije, da vzpostavi status begunca in status subsidiarne zaščite, ki sta enotna ter v okviru katerih je treba priznati enake pravice in enake ugodnosti.[57] Namen te enotnosti je, da se ne glede na državo članico gostiteljico zagotovi enakovredna obravnava življenjskih razmer upravičencev do mednarodne zaščite in s tem zmanjša nevarnost sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito samo zaradi raznolikosti teh razmer.[58] Posledično in ob upoštevanju posamične preučitve bi morali biti torej družinski člani ne glede na državo članico gostiteljico upravičeni do enakih pravic in enakih ugodnosti.[59]

85. Čeprav imajo države članice – kot bom pojasnil – nekaj manevrskega prostora za to, da določijo ugodnejšo obravnavo, se zato še ne bi smeli očitno odpovedati enakemu obravnavanju, za katero si tukaj prizadeva zakonodajalec Unije.

[52] Glej v zvezi s tem točko 90 priročnika UNHCR, navedenega v opombi 33 k tem sklepnim predlogom, v kateri UNHCR navaja, da „je treba vprašanje, ali se zadevna oseba upravičeno boji preganjanja, preučiti glede na državo, katere državljanstvo ima. Če zadevna oseba ne občuti nikakršnega strahu v odnosu do države, katere državljanstvo ima, je od nje mogoče pričakovati, da se bo sklicevala na zaščito te države. Tako ne potrebuje mednarodne zaščite in zato ni begunec“ (glej tudi točki 106 in 107 tega priročnika). V pravni literaturi glej zlasti Hathaway, J. C., in Foster, M., The law of refugee status, 2. izd., Cambridge University Press, Cambridge, 2014, str. 55: „V skladu z ustaljeno predpostavko begunskega prava ima nacionalna zaščita, kadar je ta na voljo, prednost pred nadomestno mednarodno zaščito. Predstavniki so pri oblikovanju Konvencije jasno izrazili stališče, da nikomur ni mogoče priznati statusa begunca, razen če ne more ali upravičeno noče zaprositi za zaščito v kateri koli od držav, katerih državljanstvo ima“, in str. 462: „cilj begunskega prava je, da se dodeli nadomestna zaščita med odločanjem o ponovni pridobitvi ali dodelitvi upoštevne nacionalne zaščite“, ter str. 494 in 495. Glej tudi Goodwin-Gill, G., S., in McAdam, J., The refugee in international law, 3. izd., Oxford University Press, Oxford, 2007, str. 421: „Neobstoj ali zavrnitev zaščite je glavna značilnost begunca in je torej treba na podlagi mednarodnega prava zaščito, ki je država izvora ne nudi ali ne bo zagotovila, nadomestiti z mednarodno zaščito“ in str. 72: „Tisti, ki imajo državljanstvo druge države, bodo v običajnih okoliščinah upravičeni do zaščite in torej ne bodo zajeti z opredelitvijo begunca“. (Prosti prevod.)

[53] Glej člen 11 Direktive 2011/95.

[54] Glej člen 12(1) Direktive 2011/95.

[55] C-255/19, EU:C:2021:36.

[56] Glej sodbo z dne 20. januarja 2021, Secretary of State for the Home Department (C-255/19, EU:C:2021:36, točka 36 in navedena sodna praksa).

[57] Glej uvodne izjave 5, 9 in 10 Direktive 2011/95.

[58] Glej uvodno izjavo 13 Direktive 2011/95.

[59] Z izjemo pravic, ki izhajajo iz načela nevračanja.

86. Na tretjem in zadnjem mestu, z Direktivo 2011/95 je jasno izražena volja zakonodajalca Unije, da upravičencem do mednarodne zaščite zagotovi spoštovanje njihovih temeljnih pravic, kot so določene zlasti v Listini, Ženevski konvenciji in Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.[60]

87. Člen 7 Listine tako priznava pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja. V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba ta člen razlagati v povezavi z obveznostjo upoštevanja največje koristi otroka, ki je priznana v njenem členu 24(2), in ob upoštevanju potrebe, da otrok vzdržuje redne osebne stike z očetom in materjo, ki je navedena v odstavku 3 istega člena.[61] Obstaja splošno soglasje o tem, da je družina kot temeljni element družbe upravičena do spoštovanja in varstva ter da mora država izvesti vse potrebno, da ohrani vezi med otrokom in njegovo družino, pri čemer se lahko družinske vezi pretrgajo le v izjemnih okoliščinah.[62]

88. V tem okviru je ohranjanje enotnosti družine pravica, ki je priznana kot bistvena pravica begunca.[63]

89. Vir in temelj te pravice sta materialna in psihološka podpora, ki si jo lahko družinski člani vzajemno zagotavljajo in ki pripomore k dobremu počutju in zaščiti vsakogar.[64] Prisilno izgnanstvo za upravičenca do mednarodne zaščite pomeni resnično nevarnost trajne ločitve od družine, poleg tega pa njegovi družinski člani, ki so ostali v izvorni državi in nimajo več njegove podpore, zaradi tega izgnanstva niso izpostavljeni le nevarnosti preganjanja, ampak tvegajo tudi ekonomsko in socialno negotovost, nasilje in izkoriščanje ter celo zapuščenost, saj beg pogosto pomeni, da vrnitev v izvorno državo dolgo ne bo več mogoča.[65] Nevarnost preganjanja ali resne škode, ki so ji osebno izpostavljeni družinski člani, je sicer razlog za to, da se jim prizna mednarodna zaščita, vendar tveganja ekonomske in socialne negotovosti, v kateri bi se lahko znašli, ne zadostujejo kot razlog za tako priznanje.

90. Namen mehanizma, določenega s členom 23(2) Direktive 2011/95, je zagotoviti ohranjanje enotnosti družine v zadnjenavedenem primeru. Čeprav ta cilj ni naveden med glavnimi cilji te direktive, kot so opredeljeni v njeni uvodni izjavi 12, so s členom 23(2) navedene direktive državi članici gostiteljici kljub vsemu naložene posebej jasne in natančne obveznosti. Ta država mora upravičencu do mednarodne zaščite zagotoviti, da na ozemlju države članice gostiteljice živi normalno družinsko življenje, pri čemer mora njegovim družinskim članom priznati ekonomske in socialne ugodnosti za zadovoljitev njihovih temeljnih potreb in za njihovo vključitev v to državo.[66]

[60] Podpisana 4. novembra 1950 v Rimu. Glej uvodne izjave 4, 16 in 17 Direktive 2011/95 ter sodbi z dne 21. decembra 2011, N. S. in drugi (C-411/10 in C-493/10, EU:C:2011:865, točka 78), in z dne 13. januarja 2021, Bundesrepublik Deutschland (Status begunca osebe brez državljanstva palestinskega rodu) (C-507/19, EU:C:2021:3, točka 39 in navedena sodna praksa).

[61] Glej sodbi z dne 26. marca 2019, SM (Otrok, za katerega velja alžirska ureditev kafala) (C-129/18, EU:C:2019:248, točka 67 in navedena sodna praksa), in z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok) (C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577, točka 34 in navedena sodna praksa).

[62] Glej člena 3 in 9 Konvencije o otrokovih pravicah, ki jo je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov v Resoluciji 44/25 z dne 20. novembra 1989 in je začela veljati 2. septembra 1990. Glej tudi sodbo ESČP z dne 6. julija 2010, Neulinger in Shuruk proti Švici (CE:ECHR:2010:0706JUD004161507, točke od 49 do 64).

[63] O tem priča njena umestitev v poglavje VII Direktive 2011/95.

[64] Glej Feller, E., Türk, V., in Nicholson, R., *op. cit.*: Respecter le principe de l'unité de la famille est un des principaux moyens de protéger la famille du réfugié, str. 624.

[65] Glej Feller, E., Türk, V., in Nicholson, R., *op. cit.*, str. 626 in 627.

[66] Glej zlasti uvodne izjave od 41 do 48 Direktive 2011/95.

91. Kot navaja UNHCR, mora ohranjanje enotnosti družine tako pomeniti „sredstvo za zagotavljanje približka normalnosti v izkoreninjenem življenju“. [67]

92. Tako zastavljeni bistveni cilj zakonodajalca Unije, ki ni želel ogroziti pogojev za priznanje mednarodne zaščite, je ohranjanje enotnosti družine, katere glavni sestavni deli, torej par in otroci, so že v državi članici gostiteljici. Člen 23(2) Direktive 2011/95 s tem, da zakoncu omogoča, da si lahko sam zagotovi preživljanje v tej državi, otrokom pa, da se lahko šolajo, saj jim daje možnost pridobitve dovoljenja za prebivanje, ki ga je mogoče podaljšati, pri čemer imajo možnost dostojnega prebivališča in so upravičeni do dostopa do zdravstvenega sistema, krepi ekonomski in socialni položaj družine, zato varuje vsakega od njenih članov. Že samo zaradi tega mehanizma, zasnovanega v korist enotnosti družine in integracije vsakega od članov, ki jo sestavljajo, bi morala družina v državi gostiteljici pridobiti stabilen in samostojen položaj.

93. Iz tega izhaja – s čimer želim odgovoriti na tretje vprašanje za predhodno odločanje – da uporaba člena 23(2) Direktive 2011/95 ne more biti odvisna od možnosti ponovne naselitve družine v tretji državi, tudi če bi imeli nekateri njeni člani državljanstvo te države. Razlog za obstoj tega člena je namreč upravičencu do mednarodne zaščite omogočiti uživanje pravic, ki so mu priznane s to zaščito, in sicer tako, da pri tem ohrani enotnost svojega družinskega življenja na ozemlju države članice gostiteljice. Z upoštevanjem take možnosti bi se določbam člena 23(2) navedene direktive odvzel polni učinek, saj bi to pomenilo, da se upravičenec do mednarodne zaščite odpove pravici do azila, ki mu je bila tukaj priznana.

94. Skratka, menim, da zakonodajalec Unije s členom 23(2) Direktive 2011/95 ni nameraval zagotoviti ohranjanja enotnosti družine upravičenca do mednarodne zaščite tako, da se pristojnim nacionalnim organom omogoči, da njegovim družinskim članom, zlasti njegovemu mladoletnemu otroku, priznajo enako mednarodno zaščito, ne da bi posamično preučili prošnjo in ne glede na to, ali položaj družinskega člana kaže na obstoj potrebe po mednarodni zaščiti v smislu te direktive.

95. Ob upoštevanju vseh teh elementov zato Sodišču predlagam, naj odloči, da člen 23(2) Direktive 2011/95 nasprotuje nacionalni zakonodaji, v skladu s katero želi pristojni nacionalni organ ohranjanje enotnosti družine upravičenca do mednarodne zaščite zagotoviti tako, da táko zaščito odobri njegovim družinskim članom, zlasti njegovemu mladoletnemu otroku, ki sam ne izpolnjujejo pogojev za priznanje mednarodne zaščite.

B. Prvo vprašanje: razlaga člena 3 Direktive 2011/95

96. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem za predhodno odločanje Sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3 Direktive 2011/95 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, v skladu s katero lahko pristojni nacionalni organ zaradi zagotavljanja ohranjanja enotnosti družine mladoletnemu otroku upravičenca do mednarodne zaščite prizna status begunca ali status subsidiarne zaščite, če ima ta otrok državljanstvo druge države, kot je država njegovega starša, pri čemer lahko načeloma zaprosi za zaščito te druge države.

[67] Vprašanja v zvezi z varstvom družine z dne 4. junija 1999, točka 15 (glej opombo št. 38 teh sklepnih predlogov).

1. Obseg polja proste presoje, ki je državam članicam priznano s členom 3 Direktive 2011/95

97. V skladu s členom 3 Direktive 2011/95 lahko „[d]ržave članice […] uvedejo ali ohranijo ugodnejše standarde za opredelitev osebe kot begunca ali osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, in za določitev vsebine mednarodne zaščite, kolikor so ti standardi združljivi s to direktivo“.[68]

98. Na prvem mestu je iz člena 3 Direktive 2011/95 v povezavi z uvodno izjavo 14 te direktive razvidno, da lahko države članice v okviru preučitve prošnje za mednarodno zaščito uvedejo ali ohranijo ugodnejše standarde za določitev oseb, ki izpolnjujejo pogoje za priznanje take zaščite.

99. Prvič, pojem „prošnja za mednarodno zaščito“ je v členu 2(h) Direktive 2011/95 opredeljen kot „prošnj[a] državljana tretje države ali osebe brez državljanstva za zaščito s strani države članice, ki se lahko razume kot prošnj[a] za status begunca ali status subsidiarne zaščite“. Pojasnjeno je, da prosilec ne zahteva izrecno druge vrste zaščite izven področja uporabe te direktive.

100. Drugič, zakonodajalec Unije z napotilom na pogoje za „opredelitev osebe kot“ begunca ali osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, napotuje zgolj na pogoje za priznanje, izrecno navedene v poglavjih od II do VI navedene direktive.

101. Na drugem mestu, iz pridržka, ki ga je zakonodajalec Unije navedel glede potrebne združljivosti teh ugodnejših standardov z Direktivo 2011/95, izhaja, da je treba polje proste presoje držav članic določiti ob upoštevanju materialnih in postopkovnih pravil, določenih s to direktivo, in z njo zastavljenih ciljev.[69]

102. Naj opozorim, da je v skladu s členom 78(2) PDEU cilj Direktive 2011/95 zagotoviti enotnost statusa azila in statusa subsidiarne zaščite, tako da se mednarodna zaščita prizna na podlagi meril, skupnih državam članicam, po posamični preučitvi položaja prosilca.

103. Drugače kot Direktiva 2004/83, v kateri so bili navedeni minimalni standardi, je Direktiva 2011/95 umeščena v celosten sklop pravil, harmoniziranih na ravni Unije, to je skupni evropski azilni sistem, katerega namen je doseči višje standarde. Zakonodajalec Unije v poglavju I te direktive opredeljuje njeno področje uporabe in temeljne pojme za njeno izvajanje, v poglavjih od II do VI pa materialne in postopkovne pogoje za priznanje mednarodne zaščite. Sodišče je v sodbi z dne 14. maja 2019, M in drugi (Preklic statusa begunca)[70], razsodilo, da Direktiva 2011/95 določa pojme in merila, ki so lastni Uniji.[71]

104. V teh okoliščinah se mi ne zdi, da bi lahko država članica svoje polje proste presoje uporabila za to, da bi drugače opredelila te skupne pojme in merila ter da bi sprejela zakonodajo, na podlagi katere bi bilo mogoče status begunca ali status subsidiarne zaščite priznati iz razlogov, drugačnih od tistih, ki so izrecno navedeni v Direktivi 2011/95, in na podlagi presoje prošnje, ki ne bi bila posamična.

105. S tako razlago se členu 3 te direktive ne odvzame polnega učinka.

[68] Glej v zvezi s tem sodbo z dne 18 decembra 2014, M'Bodj (C-542/13, EU:C:2014:2452, točka 42 in navedena sodna praksa).

[69] Ker morajo to biti ugodnejši standardi, se razume, da je treba to polje proste presoje uresničevati ob upoštevanju temeljnih pravic zadevnih oseb.

[70] C-391/16, C-77/17 in C-78/17, EU:C:2019:403.

[71] Glej sodbo z dne 14. maja 2019, M in drugi (Preklic statusa begunca) (C-391/16, C-77/17 in C-78/17, EU:C:2019:403, točka 83).

106. Svoboda, ki jo imajo države članice v skladu s členom 3 Direktive 2011/95, namreč ostaja zadostna, da jim omogoča uvedbo ugodnejših standardov, če so ti v skladu s pravili iz te direktive.

107. Prvič, Direktiva 2011/95 vsebuje številne fakultativne določbe, ki jih lahko vsaka država članica prosto izvede.[72]

108. Drugič, nekateri pojmi, ki so temeljnega pomena za izvajanje te direktive, niso opredeljeni *stricto sensu*. To na primer velja za pojem „preganjanje“. Kot navaja EASO, je ta pojem „prožen, prilagodljiv in dovolj ohlapen, da izraža spreminjajoče se oblike preganjanja“.[73] Tako zakonodajalec Unije ne podaja izčrpnega seznama oblik, ki jih preganjanje lahko privzame, in države članice lahko različno presojajo razloge, na katerih temelji, kar ponazarja spor, predložen Sodišču.

109. Naj spomnim, da se potreba po mednarodni zaščiti opredeli na podlagi posamične presoje prošnje. Vsaka država članica lahko prosto presodi, v kolikšnem obsegu je treba skupne pojme in merila, opredeljene v Direktivi 2011/95, izvesti za to, da bo njihova uporaba po tej preučitvi učinkovitejša. Države članice lahko v okviru te posamične presoje določijo prožnejše zahteve za presojo nevarnosti preganjanja ali resne škode, ki jima je izpostavljen prosilec.[74] Prav tako lahko uvedejo ugodnejše standarde za presojo potreb po mednarodni zaščiti članov iste družine, še zlasti otrok, tako da na primer znižajo prag preganjanja ali resne škode, ki se zahteva s predpisi. Pri presoji potreb po mednarodni zaščiti je treba namreč upoštevati posebno ranljivost družinskih članov. Zaradi priznanja mednarodne zaščite osebi, ki je vodja družine, so lahko namreč izpostavljeni večji nevarnosti preganjanja ali resne škode iz sebi lastnih razlogov, lahko pa tudi že samo zaradi sorodstvene vezi.[75] Tako je UNHCR priporočil priznanje „izpeljanega“ statusa begunca staršem morebitnih žrtev pohabljanja ženskih spolnih organov,[76] če bi bili izpostavljeni nevarnosti preganjanja zaradi izraženega nasprotovanja tem dejanjem.

110. Pri presoji potreb po mednarodni zaščiti je treba upoštevati tudi posebno ranljivost otrok. Dejanja ali grožnje, ki jih v primeru odrasle osebe ne bi mogli obravnavati kot zadostne, da bi dosegle prag preganjanja, lahko ta prag dosežejo v primeru otroka.

111. Vse to so dejavniki, ki v Direktivi 2011/95 niso določeni in v zvezi s katerimi je presoja prepuščena vsaki državi članici.

112. Menim, da je treba sodbo z dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova,[77] razlagati v tem smislu. V posebnih okoliščinah zadeve, v kateri je bila izrečena ta sodba, je Sodišče namreč razsodilo, da lahko država članica na podlagi člena 3 Direktive 2011/95 upravičenost do mednarodne zaščite, ki je bila priznana družinskemu članu, razširi še na druge člane te družine, vendar s pridržkom,

[72] Glej na primer določbe Direktive 2011/95 iz člena 5(3) (naknadna prošnja), člena 14(4) in (5) (preklic statusa begunca), člena 17(3) (odrekanje statusa subsidiarne zaščite), člena 19(2) (preklic statusa subsidiarne zaščite), člena 21(2) in (3) (zaščita pred vračanjem), člena 23(4) in (5) (ohranjanje enotnosti družine), člena 29(2) (socialna blaginja) ter člena 35 (vrnitev).

[73] *Praktični vodnik EASO: Pogoji za mednarodno zaščito*, april 2018, str. 16.

[74] Mislim na primer na stopnjo resnosti preganjanja, njegovo ponavljajočo se naravo, akterje in razloge za preganjanje. Glej zlasti sodbo z dne 5. septembra 2012, Y in Z (C-71/11 in C-99/11, EU:C:2012:518), v zvezi z razlago pojma „verska svoboda“.

[75] Glej uvodno izjavo 36 Direktive 2011/95.

[76] Glej Navodila UNHCR v zvezi s prošnjami za azil, povezanimi s pohabljanjem ženskih spolnih organov, maj 2009; dostopna na spletnem mestu: https://www.unhcr.org/fr/publications/legal/4fd737379/note-dorientation-demandes-dasile-relatives-mutilations-genitales-feminines.html, točka 11.

[77] C-652/16, EU:C:2018:801.

da se za zadevnega družinskega člana ne uporablja katera od klavzul o izključitvi iz člena 12 te direktive in da je njegov položaj zaradi potrebe po ohranjanju enotnosti družine povezan z logiko mednarodne zaščite.

113. V tej zadevi so trije člani družine prihajali iz Azerbajdžana, to je države, v kateri sta oče in mati družine menila, da sta žrtvi preganjanja, zato so vsi člani te družine odšli v Bolgarijo, kjer sta vsak zase, vendar istočasno vložila prošnjo za mednarodno zaščito, pri čemer je mati zaprosila, naj se ta zaščita prizna še njenemu sinu, ki je Azerbajdžanec. Vsi so ustrezali opredelitvi „družinskih članov“ v smislu člena 2(j) Direktive 2011/95 in nobeden od njih ni imel osebnega pravnega statusa, ki bi nasprotoval priznanju mednarodne zaščite. Menim, da je bila ta dejanska in pravna enakost položaja družinskih članov odločilna pri razlagi člena 3 Direktive 2011/95 v tej zadevi.

114. Vendar se je Sodišče kljub vsemu potrudilo opredeliti meje uporabe tega polja proste presoje.

115. Prvič, Sodišče je z napotilom na razloge za izključitev, določene s členom 12 Direktive 2011/95, pokazalo, da ne želi omogočiti priznanja mednarodne zaščite družinskemu članu, ki očitno ne bi potreboval takega statusa – ker uživa varstvo drugega organa ali agencije Združenih narodov ali ker pristojni organi države članice gostiteljice ugotovijo, da ima pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz državljanstva te države, ali njim enakovredne pravice in dolžnosti[78] – ali ki bi se obravnaval kot nevreden s tem povezane zaščite.[79]

116. Sodišče je tukaj ohranilo enako usmeritev kot v sodbi z dne 9. novembra 2010, B in D[80], v kateri je odločilo, da določbe člena 3 Direktive 2004/83 ne omogočajo priznanja statusa begunca osebi, ki je iz njega izključena v skladu s členom 12(2) te direktive, ker je storila hudo nepolitično kaznivo dejanje, in sicer zato, da se „ohrani[…] verodostojnost sistema zaščite“, ki ga določa navedena direktiva.[81]

117. Če je razširitev mednarodne zaščite na podlagi člena 12 Direktive 2011/95 izključena, zlasti ker se za družinskega člana šteje, da ima pravice, ki izhajajo iz državljanstva države prebivanja, je taka razširitev še toliko manj mogoča, če ta družinski član uživa pravice, ki izhajajo iz njegovega lastnega državljanstva, zlasti zaščito svoje izvorne države.

118. Drugič, Sodišče je z zahtevo, da mora biti položaj družinskega člana „zaradi potrebe po ohranjanju enotnosti družine povezan z logiko mednarodne zaščite“,[82] po mojem mnenju napotilo na člen 23 Direktive 2011/95 in pokazalo, da želi upravičenost do take razširitve omejiti na družinske člane, na katere se nanaša člen 2(j) te direktive. Iz razlogov, navedenih v točki 49 in naslednjih teh sklepnih predlogov, je namen navedene direktive namreč ohranjanje enotnosti družinske celice upravičenca do mednarodne zaščite, kadar je ta prisiljen zapustiti izvorno državo zaradi preganjanja ali resne škode, katerih žrtev je v tej državi, pri čemer obstaja nevarnost pretrganja družinskih vezi.

78 Glej člen 12(1) Direktive 2011/95, ki vključuje razloge iz člena 1(D) in (E) Ženevske konvencije. Glej za ponazoritev sodbo z dne 13. januarja 2021, Bundesrepublik Deutschland (Status begunca osebe brez državljanstva palestinskega rodu) (C-507/19, EU:C:2021:3, točki 49 in 50).

79 Glej člen 12(2) Direktive 2011/95, s katerim je iz statusa begunca izključena oseba, ki je storila kaznivo dejanje proti miru, zločin proti človeštvu, vojni zločin ali hudo nepolitično kaznivo dejanje oziroma je kriva dejanj, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov. V tem členu so navedeni razlogi iz člena 1(F) Ženevske konvencije.

80 C-57/09 in C-101/09, EU:C:2010:661. V zadevi B (C-57/09) je pristojni nacionalni organ menil, da je treba B izključiti iz statusa begunca zaradi hudega nepolitičnega kaznivega dejanja, ki ga je storil. V zadevi D (C-101/09) naj bi se D najprej priznalo upravičenje do statusa begunca, nato pa je bil uveden postopek za njegov preklic zaradi domnevne storitve hudega kaznivega dejanja ter obstoja dejanj, ki nasprotujejo namenom in načelom Združenih narodov.

81 Glej sodbo z dne 9. novembra 2010, B in D (C-57/09 in C-101/09, EU:C:2010:661, točki 114 in 115).

82 Sodba z dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova (C-652/16, EU:C:2018:801, točka 74).

119. Merilo, po katerem mora biti položaj družinskega člana „zaradi potrebe po ohranjanju enotnosti družine povezan z logiko mednarodne zaščite“, se tokrat ujema z usmeritvijo iz sodbe z dne 18. decembra 2014, M'Bodj. [83]

120. Ob upoštevanju te logike, na kateri temelji mednarodna zaščita, je namreč Sodišče v sodbi z dne 18. decembra 2014, M'Bodj, [84] razsodilo, da je nacionalna zakonodaja, v skladu s katero je bilo mogoče status subsidiarne zaščite priznati državljanu tretje države, ki je bil žrtev napada v državi članici gostiteljici in čigar zdravstveno stanje bi se lahko zaradi neobstoja ustreznega zdravljenja v izvorni državi poslabšalo, v nasprotju s členom 3 Direktive 2004/83. Sodišče je ugotovilo, da bi bilo „v nasprotju s splošno sistematiko in cilji Direktive 2004/83, če bi se statusa, ki ju ta direktiva predvideva, priznavala državljanom tretjih držav, ki so v položajih, ki nimajo nobene zveze z logiko mednarodne zaščite“. [85]

121. Vprašanje, ali določbe člena 26(2) AsylG spadajo v polje proste presoje, ki je državam članicam priznano s členom 3 Direktive 2011/95, je treba preučiti ob upoštevanju te analitične sheme.

2. Preučitev zadevne zakonodaje

122. Ob upoštevanju pravkar navedenih elementov menim, da je nemški zakonodajalec s sprejetjem zakonodaje, kot je člen 26(2) AsylG, razširil obseg polja proste presoje, ki mu je priznano s členom 3 Direktive 2011/95. [86]

123. Če namreč mladoletni otrok upravičenca do mednarodne zaščite ne izpolnjuje materialnih pogojev za priznanje take zaščite, lahko prošnja, ki jo vloži na podlagi te zakonodaje, privede do priznanja te zaščite za namene – v obravnavani zadevi zaradi zaščite družine – ter pod materialnimi in postopkovnimi pogoji, ki se razlikujejo od tistih, določenih z Direktivo 2011/95.

124. Menim, da take prošnje, vložene za namene ohranjanja enotnosti družine, ni mogoče opredeliti kot „prošnjo za mednarodno zaščito“ v smislu člena 2(h) Direktive 2011/95 [87] in pomeni prošnjo, s katero ta otrok zahteva drugo vrsto zaščite izven področja uporabe te direktive.

125. Generalni pravobranilec P. Mengozzi je v sklepnih predlogih v zadevi Ahmedbekova [88] pojasnil, da „prošnje, s katero družinski član osebe, ki izpolnjuje merila za priznanje statusa begunca, prosi, da se status begunca prizna tudi njemu samemu, ne glede na obstoj utemeljenega strahu pred preganjanjem na podlagi osebnih okoliščin, ni mogoče *strictu sensu* razumeti, kot da gre za prošnjo, ki temelji na členu 1, oddelek A, Ženevske konvencije o statusu beguncev, kot to zahteva besedilo člena 3 Direktive 2011/95 v povezavi z njeno uvodno izjavo 14“ [89].

126. Prvič, namen te prošnje je priznanje statusa begunca ali statusa subsidiarne zaščite otroku, čeprav ta ne potrebuje mednarodne zaščite v smislu člena 2(a) Direktive 2011/95.

83 C-542/13, EU:C:2014:2452.

84 C-542/13, EU:C:2014:2452.

85 Sodba z dne 18. decembra 2014, M'Bodj (C-542/13, EU:C:2014:2452, točka 44).

86 Strinjam se torej s stališčem predložitvenega sodišča, da je nemški zakonodajalec „obsežneje“ določil obveznosti iz člena 23(2) Direktive 2011/95, da se „zaščitijo“ družinski člani, ki sami ne izpolnjujejo pogojev za upravičenost do te zaščite.

87 V nemškem pravu je ta status opredeljen kot „družinski azil“. Naslov člena 26 se glasi: „Familienasyl und internationaler Schutz für Familienangehörige“ (družinski azil in mednarodna zaščita družinskih članov).

88 C-652/16, EU:C:2018:514.

89 Sklepni predlogi generalnega pravobranilca P. Mengozzija v zadevi Ahmedbekova (C-652/16, EU:C:2018:514, točka 55).

127. Ob upoštevanju cilja zaščite družine, zastavljenega z zadevno nacionalno zakonodajo, so materialni pogoji za priznanje mednarodne zaščite, določeni z Direktivo 2011/95, s to zakonodajo nadomeščeni z drugim pogojem, ki se nanaša na obstoj starševske vezi med prosilcem in upravičencem do mednarodne zaščite. Ta zakonodaja torej omogoča priznanje mednarodne zaščite, čeprav prosilec ne izpolnjuje nobenega od bistvenih meril v ta namen, torej ugotovitve preganjanja ali resne škode, ki ju nekdo povzroča in pred katerima je potrebna zaščita zaradi nedelovanja izvorne države.

128. S tako nadomestitvijo se določbam o prenehanju mednarodne zaščite ali izključitvi iz nje odvzame polni učinek, saj so te določbe tesno povezane s pogoji za njeno priznanje. Otroku bi bil torej lahko priznan status begunca ali status subsidiarne zaščite v položaju, ko mogoče ne potrebuje mednarodne zaščite, lahko pa tudi v položaju, ko bi bil iz nje načeloma izključen, na primer zaradi svojega osebnega pravnega statusa, ker bi bil upravičen do pravic, ki izhajajo iz državljanstva države članice gostiteljice, ali preprosto zato, ker bi lahko zaprosil – kot v obravnavani zadevi – za nacionalno zaščito svoje lastne izvorne države.

129. Drugič, prošnja, vložena na podlagi člena 26(2) AsylG, bi lahko privedla do priznanja mednarodne zaščite, čeprav otrokov položaj zaradi potrebe po ohranjanju enotnosti družine ni povezan z logiko mednarodne zaščite v smislu sodbe z dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova. [90]

130. Zdi se namreč, da se člen 26(2) AsylG – v nasprotju z določbo člena 26(1) (izpeljana pravica zakonca ali zunajzakonskega partnerja) in določbo člena 26(3) (izpeljana pravica prednikov) – uporablja ne glede na to, ali je bil otrok del družine v trenutku, ko je bil upravičenec do mednarodne zaščite prisiljen zapustiti izvorno državo.

131. Tretjič, taka prošnja lahko privede do priznanja mednarodne zaščite z neke vrste „kolektivnim učinkom“, ne da bi pristojni nacionalni organ posamično preučil položaj otroka.

132. Kot je na obravnavi poudarila nemška vlada, samodejno priznanje take zaščite sicer res poenostavi in olajša preučitev, ki jo mora izvesti pristojni nacionalni organ, vendar menim, da taka samodejnost ne omogoča ustreznega upoštevanja posamičnega položaja otroka. Obveznost, da se poišče rešitev, s katero se zagotovi korist tega otroka, pomeni, da mora država članica gostiteljica natančno preučiti dejstva in okoliščine, v katerih je navedeni otrok, da tako ustrezno upošteva njegove osebne okoliščine. Ta nevšečnost je še toliko večja, ker – kot je na obravnavi priznala nemška vlada – „izpeljanost“ statusa, priznanega otroku, učinkuje tako, da v primeru, da njegov oče iz takega ali drugačnega razloga izgubi status begunca, enaka usoda samodejno doleti tudi otroka.

133. Poleg tega me ne prepriča trditev, da največja korist otroka narekuje, da se temu otroku samodejno prizna status begunca ali status subsidiarne zaščite, zlasti v položaju, kakršen je ta iz obravnavane zadeve, v katerem ne potrebuje mednarodne zaščite. Naj spomnim, da ni niti namen niti poslanstvo pravice do azila, kot je določena v členu 18 Listine, zagotavljati ohranjanje enotnosti družine, ampak je to odgovor na potrebo po mednarodni zaščiti. Ni torej nujno, da se s priznanjem takega statusa bolje zaščitita družina in otrok kot s priznanjem pravic, ki so v ta namen posebej določene s členom 23(2) Direktive 2011/95 ali v okviru Direktive 2003/86.

[90] C-652/16, EU:C:2018:801.

134. Naj poudarim, prvič, da je status begunca ali status subsidiarne zaščite poseben in povzroči uporabo zaključene celote posebnih pravil in obveznosti. V nekaterih državah članicah priznanje mednarodne zaščite povzroči, da upravičenec ne sme več vzdrževati odnosov z izvorno državo, vključno z njenimi konzularnimi organi, in vanjo ne sme potovati, saj mu je lahko v nasprotnem primeru ta zaščita odvzeta ali preneha. Čeprav je ta ukrep popolnoma utemeljen, da se tako zagotovi zaščita oseb, ki zaradi pobega tvegajo, da bodo izpostavljene povračilnim ukrepom, pa menim, da v položaju, kakršen je ta iz obravnavane zadeve, ko bi bil otrok prikrajšan za vezi z državo, katere državljanstvo ima, ni nobenega legitimnega razloga za njegovo uporabo. Na enak način bi se mi zdelo neutemeljeno, da država članica gostiteljica v takem položaju nacionalno zaščito, do katere je ta otrok upravičen, nadomesti z mednarodno zaščito, in v odnosu do njega izpolnjuje obveznosti, ki bi jih morala njegova izvorna država.

135. Drugič, ne sme se spregledati, da skupni evropski azilni sistem tudi onkraj določb člena 23(2) Direktive 2011/95 omogoča zaščito družinskega življenja begunca in zagotavljanje obrambe koristi otroka z drugimi akti sekundarne zakonodaje, po čemer se Unija razlikuje od drugih pravnih sistemov.

136. Direktiva 2003/86 v skladu z usmeritvijo sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice tako določa posebno ureditev in ugodnejše pogoje za združitev družine upravičencev do mednarodne zaščite.[91] Združitev družine je tukaj zasnovana kot posledica pravice do enotnosti begunčeve družine in njenega ohranjanja. Sodišče je v sodbi z dne 12. aprila 2018, A in S[92], to povezavo opredelilo kot „tesno povezavo […] med pravico do združitve družine iz člena 10(3)(a) Direktive 2003/86 in statusom begunca“[93]. Obstoj te povezave ne pomeni mešanja pravil, ki veljajo za priznanje mednarodne zaščite, s pravili, katerih namen je zagotoviti spoštovanje družinskega življenja upravičenca do mednarodne zaščite, ampak prej medsebojno povezovanje teh dveh sklopov pravil, da se tako zagotovita smisel in polni učinek vsakega od teh pravil.

137. Kot je razvidno iz uvodne izjave 6 Direktive 2003/86, njen namen ni le ohranjanje družinskega življenja, ampak tudi njegovo zagotavljanje, saj so se lahko družinske vezi vzpostavile pred vstopom sponzorja na ozemlje države članice gostiteljice ali po njem.[94] Poleg tega iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je treba določbe Direktive 2003/86 razlagati in uporabljati ob upoštevanju členov 7 ter 24(2) in (3) Listine, ki državam članicam nalagata, da prošnje za združitev družine razlagajo v korist zadevnih otrok in ob skrbi za spodbujanje družinskega življenja.[95]

[91] Glej uvodno izjavo 8 Direktive 2003/86 in sodbo z dne 12. aprila 2018, A in S (C-550/16, EU:C:2018:248, točka 32). Glej tudi Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o smernicah za uporabo Direktive 2003/86/ES o pravici do združitve družine (COM(2014) 210 final) (točka 6). Glej tudi sodbo ESČP z dne 10. julija 2014, Tanda-Muzinga proti Franciji (CE:ECHR:2014:0710JUD000226010, točka 76). Direktiva 2003/86 se nanaša le na združitev družine beguncev. Vendar bi morali imeti upravičenci do subsidiarne zaščite pravico do spoštovanja družinskega življenja pod enakimi pogoji, kot se priznavajo beguncem, in sicer ob upoštevanju ciljev Direktive 2011/95 (ki je bila sprejeta po Direktivi 2003/86) in priporočil UNHCR v odgovor na Zeleno knjigo Komisije o pravici do združitve družine državljanov tretjih držav, ki živijo v Evropski uniji (Direktiva 2003/86/ES) (COM(2011) 735 final) (dostopna na spletnem mestu: https://www.unhcr.org/protection/operations/4f54e3fb13/refugee-family-reunification-unhcrs-response-european-commission-green.html).

[92] C-550/16, EU:C:2018:248.

[93] Sodba z dne 12. aprila 2018, A in S (C-550/16, EU:C:2018:248, točka 62).

[94] Glej v zvezi s tem sodbo z dne 4. marca 2010, Chakroun (C-578/08, EU:C:2010:117, točka 59). Glej tudi zeleno knjigo Komisije, navedeno v opombi 91 teh sklepnih predlogov, zlasti točko 4.2, „Druga vprašanja, povezana z azilom“ (str. 7). Glej v tem smislu tudi sodbo ESČP z dne 10. julija 2014, Mugenzi proti Franciji (CE:ECHR:2014:0710JUD005270109, točka 54).

[95] Glej sodbo z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok) (C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577, točka 35 in navedena sodna praksa).

138. V tem okviru in v odgovor na tretje vprašanje za predhodno odločanje menim, da v položaju, kakršen je ta iz obravnavane zadeve, za katerega se zdi, da spada na področje uporabe Direktive 2003/86, ni mogoče upoštevati možnosti ponovne naselitve družine v tretji državi, da se zagotovi spoštovanje družinskega življenja upravičenca do mednarodne zaščite. Od njega namreč ne bi mogli zahtevati niti razumno pričakovati, da se v ta namen odloči odpovedati mednarodni zaščiti, ki mu jo ponuja država članica gostiteljica, z naselitvijo v tretji državi, ne da bi s tem zanikali sam razlog za obstoj te direktive.

139. Četrtič, menim, da je člen 26(2) AsylG v nasprotju z voljo zakonodajalca Unije, da vsem upravičencem do mednarodne zaščite prizna enake pravice in ugodnosti, tako da so ti deležni enakovrednega obravnavanja in življenjskih razmer ne glede na državo članico gostiteljico. Če se namreč določi skoraj samodejno priznanje mednarodne zaščite mladoletnemu otroku upravičenca do take zaščite, ne glede na položaj, v katerem je ta otrok, bi lahko ta zakonodaja povzročila tveganje sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito.

140. Ob upoštevanju teh preudarkov bi člen 26(2) AsylG v položaju, kakršen je ta iz postopka v glavni stvari, privedel do priznanja mednarodne zaščite vlagateljici revizije v postopku v glavni stvari, čeprav, prvič, je ta rojena na nemškem ozemlju dve leti po tem, ko je njen oče, sirski državljan, pridobil status begunca, drugič, ima drugačno državljanstvo kot njen oče in je lahko načeloma upravičena do zaščite države, katere državljanstvo ima (Tunizija), tretjič, mednarodne zaščite ne zahteva zaradi nevarnosti preganjanja v državi, katere državljanstvo ima, četrtič, ima načeloma dovoljenje za prebivanje, ker je bila rojena na nemškem ozemlju,[96] ter petič in nazadnje, ima prav zaradi statusa begunca, ki ga ima njen oče v Nemčiji, pravico do združitve družine, določeno z Direktivo 2003/86.

141. Ob upoštevanju teh elementov bi bilo torej v nasprotju s splošno sistematiko in cilji Direktive 2011/95, če bi se statusa, ki ju ta direktiva določa, priznala otroku, ki je v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, ki po mojem mnenju nikakor ni povezan z logiko mednarodne zaščite v smislu sodbe z dne 4. oktobra 2018 v zadevi Ahmedbekova.[97]

142. Ob upoštevanju vseh teh preudarkov Sodišču predlagam, naj odloči, da je treba člen 3 Direktive 2011/95 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu s katero želi pristojni nacionalni organ ohranjanje enotnosti družine begunca ali upravičenca do subsidiarne zaščite zagotoviti tako, da njegovemu mladoletnemu otroku prizna mednarodno zaščito, ne da bi posamično preučil prošnjo in ne glede na to, ali ta otrok zaradi svojega položaja potrebuje mednarodno zaščito v smislu Direktive 2011/95 oziroma ali je njegov položaj povezan z logiko mednarodne zaščite.

143. Ob upoštevanju odgovorov, ki ju predlagam na prvo in drugo vprašanje za predhodno odločanje, na tretje vprašanje za predhodno odločanje po mojem mnenju ni treba odgovoriti ločeno.

[96] Glej v zvezi s tem člen 33 Gesetz über den Aufenhalt, die Erwerbstätigung und die Integration von Ausländern in Bundesgebiet (zakon o prebivanju, delu in integraciji tujcev na zveznem ozemlju) z dne 30. julija 2004 (BGBl. 2004 I, str. 1950). V obravnavani zadevi iz spisa ni razvidno, da bi bilo prebivanje družine ali katerega od njenih članov na nemškem ozemlju ogroženo.

[97] C-652/16, EU:C:2018:801.

V. Predlog

144. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija), odgovori:

1. Člen 23(2) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu s katero želi pristojni nacionalni organ ohranjanje enotnosti družine upravičenca do mednarodne zaščite zagotoviti tako, da táko zaščito odobri njegovim družinskim članom, zlasti njegovemu mladoletnemu otroku, ki sam ne izpolnjuje pogojev za priznanje mednarodne zaščite.

2. Člen 3 Direktive 2011/95 je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, v skladu s katero želi pristojni nacionalni organ ohranjanje enotnosti družine begunca ali upravičenca do subsidiarne zaščite zagotoviti tako, da njegovemu mladoletnemu otroku prizna mednarodno zaščito, ne da bi posamično preučil prošnjo in ne glede na to, ali ta otrok zaradi svojega položaja potrebuje mednarodno zaščito v smislu te direktive oziroma ali je njegov položaj povezan z logiko mednarodne zaščite.